

Knjiga je ena redkih novejših sintetičnih predstavitev nekaterih socialno-geografskih problemov za območje cele republike. Določen pomen pa ima tudi ovrednotenje posameznih dejavnikov za potrebe regionalnega planiranja.

M. Pak

Geography of World Agriculture, Akadémiai Kiadó, Budimpešta.

Madžarska akademija znanosti se je lotila obsežne naloge, da v posebni seriji enotno opremljenih publikacij predstavi kar najbolj aktualno podobo stanja in problemov kmetijstva v posameznih deželah sveta. Pod mednarodnim uredniškim odborom, ki ga vodi G. Enyedi, je izšlo že pet publikacij: Poljsko kmetijstvo (avtorja J. Kostrowicki in R. Szczyński), Geografija kmetijstva Jugovzhodnega dela ZDA (J. R. Anderson), Kmetijske površine in specializacija v kmetijstvu (N. Csáki), Kmetijska tipologija Kalifornije (H. F. Gregor) in Kmetijska geografija Danske (Aa. H. Kampp).

Posebna vrednost takega načina predstavitve kmetijstva v posameznih deželah sveta se nam pokaže ob primerjavi z dokaj številnimi monografijami o svetovnem kmetijstvu; le-te so se morale zadovoljiti s kar največjo generalizacija prikaza sicer znotraj sebe tako različnega pojava, kot je kmetijstvo po svetu. Koncept, ki ga je osvojil uredniški odbor, ima tako že v začetku zagotovljen določen uspeh. Druga pozitivna stran serije je v tem, da je uredniškemu odboru uspelo pritegniti najboljše strokovnjake za agrarno geografijo, katerim ni bilo težko na osnovi številnih lastnih raziskav podati zgoščene prikaze o kmetijstvu v določenih deželah. Prilagajanje obstoječim možnostim, predvsem kadrovskim, je zagotovilo seriji določeno kvaliteto raven, hkrati pa tudi določeno privlačnost glede na svojo pestrost. Kljub nujnim slabostim vsake take serije lahko trdimo, da je zbirka *Geography of World Agriculture* v sedanji fazi dosegla zelo solidno strokovno raven.

Na kratko predstavljam tretjo, četrto in peto knjigo zbirke.

Norbert Csáki, Land Supply and International Specialization in Agriculture, Budimpešta 1974, str. 102. Drobna knjiga z ambicioznim naslovom je razdeljena na tri osnovna poglavja: pomen obsega kmetijskih površin za specializacijo v kmetijstvu, obseg kmetijskih površin in mednarodna specializacija v kmetijstvu in učinki sprememb v kvaliteti zemlje na mednarodno specializacijo v kmetijstvu. V dodatku je podan metodološki prikaz analize uporabljenega gradiva.

Avtorjevo zanimanje je osredotočeno predvsem na odnos: prirodne razmere — specializacija v kmetijstvu oziroma na končni učinek tega razmerja, ki se kaže v količini (deležu) pri izvozu kmetijskih proizvodov. Problem prehrane oziroma proizvodnje hrane je v svetovnem gospodarstvu eden največjih problemov, na katerega ima vpliv dolga vrsta dejavnikov, od prirodnih razmer, splošnih socialnoekonomskih procesov do političnega odnosa in do vprašanja proizvodnje hrane. Zato imajo, po mnenju podpisanega, taka splošna dela tudi temu primerne »splošne« ugotovitve oziroma so le informativnega pomena. Posamezna trditev pogosto najde ustrezno podkrepitev v »pomanjkanju statističnih podatkov« za posamezne dežele.

V zaključnem poglavju nam avtor predstavi lasten model komplementarnosti mednarodne specializacije v kmetijstvu, s katerim pojasnjuje možnosti optimalne in maksimalne specializacije v kmetijstvu dežel socialističnega in kapitalističnega sistema.

Howard F. Gregor, An Agricultural Typology of California, Budimpešta 1974, str. 106. Kmetijsko tipologijo Kalifornije prikazuje avtor v štirih poglavjih, in sicer od obravnave splošnih tipoloških potez, živinoreje, poljedelstva do regionalne proizvodnje in njenih trendov. Avtor podrobno analizira osem prevladujočih tipov kmetovanja v Kaliforniji, opisuje njihove geografske poteze in način proizvodnje, prav tako pa tudi njeno socialnoekonomsko organizacijo.